

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування

Науково-навчальний інститут будівництва та архітектури

Основ архітектурного проектування, конструювання та графіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

О.А. Лагоднюк

“ _____ ” _____ 2018 р.

03 -07 -06

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Композиція

Composition

(назва навчальної дисципліни)

(name of the discipline)

спеціальність
specialty

191 „Архітектура та містобудування”

Architecture and Urban Development

(шифр і назва спеціальності)

(code and name of the specialty)

Рівне – 2018

Робоча програма з дисципліни „Композиція” для студентів спеціальності 191 - Архітектура та містобудування. – Рівне: НУВГП, 2018 -20 с.

Розробники: Чернюшок О. В. доцент кафедри основ проектування, конструювання та графіки НУВГП;
О.В. Байцар-Артеменко, старший викладач кафедри основ проектування, конструювання та графіки НУВГП

Робочу програму схвалена на засіданні кафедри основ проектування, конструювання та графіки

Протокол від “30” жовтня 2018 року № 3

Завідувач кафедри основ проектування, конструювання та графіки

_____ (Ромашко В.М.)

“31” жовтня 2018 року

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування

Протокол від “27” листопада 2018 року № 2

Голова навчально-методичної комісії _____ (Михайлишин О. Л.)

Вступ

Неспинний процес інтеграції України в європейську спільноту вимагає від українських фахівців різних напрямків народного господарства підвищення рівнів духовності культури, освіти, професійної кваліфікації. У галузі будівництва та архітектури постійно підвищуються вимоги до якості проектних рішень, де повинні застосовуватись прогресивні будівельні матеріали та новітні будівельні технології.

Серед основних задач, що ставляться перед сучасними архітекторами найважливішими є підвищення оптимальності та ефективності архітектурно-планувальних рішень, естетики та пластики об'ємно-просторової композиції, виразності та неповторності архітектурного образу, якості благоустрою території будівель та споруд.

Анотація

Вивчення композиції, є інтегративною дисципліною фахової підготовки архітектора. Принципи навчання базуються на вивченні об'ємно-просторової композиції з поступовим переходом до архітектурної композиції. Вивчення дисципліни починається базується із розгляду загальнотеоретичних питань, які служать теоретичною базою для практичних занять та самостійних робіт, сприяють обдуманому виконанню завдань, готують студентів до діяльності архітектора. Успішне засвоєння студентами курсу відкриває їм шлях до використання знань в самостійній творчій діяльності

Композиція- це цілісна система архітектурних форм, що відповідає художнім, функціональним і конструктивно-технологічним вимогам. Унікальність архітектурної композиції у синтезі художніх і технічних прийомів, які дозволяють створювати об'єкти за художніми якостями і доцільністю у функціональному і технічному відношенні, що відповідає тріаді Вітрувія: "користь, міцність і краса".

Ключові слова: архітектурна композиція, об'ємно-просторова композиція, синтез, художня якість, функція, конструктивні технології.

Abstract

The study of composition is an integrative discipline of professional training of an architect. Principles of training are based on the studied volumetric-spatial composition with a gradual transition to the architectural composition. The study of discipline begins with the consideration of general theoretical questions, which serve as a theoretical basis for practical classes and independent work, contribute to the deliberate performance of tasks, prepare students for the activities of the architect. Successful learning by students of the course opens the way for them to use knowledge in their own creative activity.

The composition is an integral system of architectural forms, which corresponds to artistic, functional and constructive-technological requirements. The uniqueness of the architectural composition in the synthesis of artistic and technical techniques, which allow you to create objects for artistic qualities and expediency in a functional and technical respect, which corresponds to the triumph of Vitruvius: "benefit, strength and beauty."

Key words: architectural composition, volume-spatial composition, synthesis, artistic quality, function, constructive technologies

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів 6	Галузь знань: 19 „Архітектура та будівництво”	Цикл навчальних дисциплін нормативна		
Модулів – 2	Спеціальність: 191 „Архітектура та мітобудування”	Рік підготовки:		
Змістових модулів – 2		1-й; 2-й	-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання КР-1, КР -2		Семестр		
Загальна кількість годин - 180		2-й; 3-й	-й	
		Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,9 самостійної роботи студента - 2	Рівень вищої освіти: бакалавр	2-й	3-й	год.
		15 год.	15 год.	
		Всього 30 год.		
		Практичні, семінарські		
		2-й	3-й	год.
		20 год.	20 год.	
		2-й		
		Лабораторні		
		0 год.		год.
		Самостійна робота		
		2-й	3-й	год.
		20	20	
		Всього 40 год.		
		Індивідуальні завдання:		
		2-й		3-й
КР 35 год.		КР 35 год.		
Всього 70 год.				
Вид контролю: залік 2 сем.; іспит 3 сем				

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання - 50% до 50%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: вивчення навчальної дисципліни є засвоєння теоретичних основ організації архітектурного середовища, оволодіння засобами архітектурної композиції.

Завдання: формування відчуття естетики архітектурної форми та її гармонії з навколишньому середовищі, набуття вміння створювати виразний архітектурний образ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- понятійно-термінологічний апарат теорії архітектурної композиції;
- логіку формування основних архітектурно-планувальних та інженерно-конструктивних систем;
- зміст базових універсальних принципів формування системи „Традиція”.

В результаті засвоєння дисципліни студент повинен

вміти:

- відчувати сутність категорій „архітектурна форма” та „архітектурний образ”;
- маневрувати пластичними характеристиками архітектурної форми і будувати відповідний до контексту пластичний алгоритм;
- вміти будувати в уяві часові розгортки архітектурної форми та архітектурного ансамблю;
- відчувати динаміку діалектичної пари „простір – маса”;
- застосовувати на практиці засоби архітектурної композиції.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

3. Програма навчальної дисципліни

Курс 1, семестр 2

Модуль 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальне поняття композиції

Тема 1. Предмет „Композиція”, його мета, задачі. Засоби втілення художнього образу. Загальні поняття теорії композиції. Засоби втілення художнього образу.

Тема 2. Композиція в мистецтві і архітектурі.

Суть композиції. Об’єктивне і суб’єктивне в композиції. Зміст об’ємно-просторової композиції. Закономірності зорового сприйняття. Сприйняття архітектурних форм та їх елементів.

Тема 3. Основні види композиції

Фронтальна композиція. Об’ємна композиція. Глибинно-просторова композиція.

Тема 4. Система у композиції

Закрита композиція, відкрита композиція, симетрична композиція, асиметрична композиція, статична композиція, динамічна композиція.

Тема 5. Закономірності композиції.

Необхідні якості композиції забезпечуються відповідними композиційними засобами. Наприклад, кольорова єдність досягається за допомогою точно розробленої кольорової гами, побудованої, припустимо, на поєднанні додаткових (контрастних) кольорів, а така найважливіша якість композиції, як цілісність форми, вимагає цілеспрямованого використання всіх засобів композиції. В цьому випадку особлива властивість - кольорова єдність - виступає вже як одна з обов'язкових умов цілісності форми.

До засобів композиції належать: пропорції, масштаб, контраст, нюанс, характер форми, метричні повтори. Трохи особняком стоїть група засобів композиції, заснованих на використанні кольору і тону, фактури і текстури матеріалу а також пластика, яка безпосередньо пов'язана зі світлотіньовою структурою форми.

Тема 6. Фронтальна композиція та її види.

Класифікація фронтальної композиції за основними ознаками. Умови фронтальності плоскої поверхні. Ознаки геометричної форми, абрис елементів, їх класифікація.

Тема 7. Виявлення фронтальної композиції.

Теоретичний та практичний зміст виявлення фронту у композиції. Методика побудови. Творчий досвід опрацювання та використання фронтальної композиції.

Тема 8. Види об'ємної композиції.

Умови об'ємності форми та її виявлення. Критерії класифікації: геометричні види і ознаки, складність, кількість елементів. Умови сприйняття.

Тема 9. Виявлення об'ємної композиції.

Теоретичний та практичний зміст виявлення об'ємної композиції. Методика побудови і членувань. Творчий досвід використання об'ємної композиції в архітектурній практиці.

Тема 10. Глибинно-просторова композиція та її види.

Необмежений і обмежений архітектурний простір та способи його організації. Приклади використання глибинно-просторової композиції в архітектурній практиці сучасності та минулого.

Тема 11. Виявлення просторовості композиції

Прийоми виявлення просторовості спрямовані на створення виразної композиції простору, на організацію умов більш ясного й доступного сприйняття. Ці прийоми можна розділити на дві групи залежно від стадії їх використання при створенні композиції.

Перша група прийомів виявлення органічно пов'язана з побудовою композиції й застосовується при побудові простору, використанням основних властивостей об'ємно-просторових форм.

Друга група прийомів містить безпосередні засоби виявлення фронтальної поверхні й об'ємної форми й може бути використана тільки на завершальному етапі роботи.

Тема 12. Виявлення глибинно-просторової композиції.

Прийоми та засоби побудови просторової композиції. Композиційний центр. Межі просторової композиції, їх артикуляція.

Тема 13. Об'ємно-просторова композиція як модель проектування.

Морфологія форми. Об'ємне проектування як метод проектного пошуку.

Тема 14. Основні властивості об'ємно-просторової форми.

Розташування форми у просторі. Величина і маса форми. Фактура і світлотінь форми.

Тема 15. Об'ємно-просторова форма як синтез у мистецтві

Архітектура, чи зодчество, - мистецтво створення споруд, які формують просторове середовище для життя і діяльності людини. Визначаючи особливості архітектури, М.В. Ломоносов підкреслював, що цей вид мистецтва споруджує будівлі для мешкання зручні, для зору прекрасні, для довгочасу міцні.

Модуль 2

Курс 2 семестр 3

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Архітектурне середовище, його структура, формотворчі елементи та чинники

Тема 16. Архітектурне розуміння простору. Впливи і роль ландшафту на побудову архітектурної композиції.

Сутність архітектури як просторового мистецтва. Обмежений і необмежений простори. Феномен простору (за Ю.М.Лотманом). Психологічне сприйняття простору. Принципи побудови просторово-осьової композиційної структури. Ландшафтні форми. Аналіз композиційної структури ландшафту. Семантична складова ландшафтних форм. Приклади ландшафтно-архітектурних композицій

Тема 17. Шляхи гармонізації архітектурного середовища.

Виявлення найбільш загальних закономірностей будови систем, що еволюціонують у напрямі самовдосконалення. Аналіз відомих концепцій гармонічного розвитку. Критерії гармонічності сучасної архітектури, здатність архітектурних систем віддзеркалювати глибинні закономірності розвитку природних форм і космічних процесів (самоорганізація та стрибкоподібна еволюція); побудов композиції шляхом організованості порядку і хаосу, багатоваріантності тем і внутрішні зв'язки, складності і різноманітності прийомів поєднання елементів; відповідність вимогам часу; використання подвійного кодування інформації.

Тема 18. Основи комбінаторики і архітектоніки формотворення.

Внутрішній зміст, форма і якість об'єктів дизайну. Тектоніка, загальні відомості. Основи архітектоніки і комбінаторики формотворення. Внутрішній зміст, форма і якість об'єкту дизайну. Фактори впливу.

Тема 19. Види гармонізації. Архітектурний аналіз. Пропорції. Архітектурна геометрія.

Композиція як засіб гармонізації форми в архітектурі, визначаються види архітектурної композиції, проводиться аналіз загальних композиційних властивостей будівельних споруд та їх розташування в просторі. Поняття аналізу та необхідність проведення аналізу. Розкриття способів виявлення головного в аналізі, постановка мети та підбір засобу проведення аналізу. Геометрія методу гармонізації. Зв'язок архітектури і математики. Види архітектурної геометрії.

Тема 20. Структура в архітектурі.

Структурність і поняття структурного, відношення до масштабу. Основні поняття й визначення загальної теорії систем. Архітектурне середовище як

система. Ієрархічна організація архітектурного середовища. Зв'язок і взаємодія в архітектурному середовищі.

Тема 21. Принцип масштабних композицій як композиційний засіб формування образу.

Комунікаційні якості масштабу. Принцип масштабних композицій як композиційний засіб формування образу (опозиція масштаб людини – масштаб зовнішнього простору). Приклади масштаб опозицій в композиції Афіського Акрополя та Софійського собору в Києві.

Тема 22. Принцип ієрархії.

Кількість зв'язків між елементами в структурі, їх характер, відношення. Відношення доцентрового та відцентровий характеру. Ієрархія структури. Розуміння і відчуття принципу ієрархії, організація правильного розподілу утилітарних та візуальних енергій у функціонально-планувальній, інженерно-конструктивній та художньо-естетичній системах архітектурної композиції.

Тема 23. Архітектурний масштаб.

Масштаб і масштабність. Співвідношення і масштабність. Сприйняття і оптичні ілюзії та корегування масштабності.

Тема 24. Функція, простір, маса в архітектурі.

Функція, простір і маса — базові чинники архітектурної композиції. Функція як смислова основа в архітектурному формотворенні. Функція і задум. Внутрішній простір, як носій функції. Архітектурна маса в абстрактному значенні.

Тема 25. Архітектурна пластика.

Пластичний аспект архітектурної форми. Творче чуття архітектора володіти мистецтвом пластики.

Тема 26. Закон подібності в архітектурі.

Принцип подібності. Подібність цілого, частини і деталі. Модуляції до систем складних співвідношень між частинами композиції. Засіб інтеграції архітектурної композиції. Відчуття границі між подібністю і монотонністю, психіка і стан концентрації або гіпнотичний транс.

Тема 27. Принцип рівноваги. Архітектурна пропорція

Рівновага принцип, що виражає кількісну сторону системи „Традиція”. Міра - відчуття і дотримання властивостей, характеристик і параметрів будь-якої системи (в тому числі і архітектурної композиції). Рациональний характер, норма (ДБН, нормалі, рекомендації, ВБН, які регламентують параметри інженерно-конструктивних і функціонально-планувальних систем будівель.

Тема 28. Метричний та ритмічний порядок в архітектурній композиції.

Ритм. Метр. Ритмічна та метричні ряди просторових форм. Геометрично пропорційний ритмічний ряд. Побудова ритмічних рядів на основі прогресій: геометричної, арифметичної гармонії.

Тема 29. Архітектурний образ.

Закономірності сучасного формотворення.

Тема 30. Простір і час.

Простір і час у містобудуванні. Часо-просторові переходи. Поняття “крива вражень”.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						усього
	усього	у тому числі					
л		п	лаб	інд	с.р.	усього	
1	2	3	4	5	6	7	8
Курс 1 семестр 2							
Модуль 1							
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальне поняття композиції							
Тема 1. Предмет „Композиція”, його мета, задачі. Засоби втілення художнього образу.	5	1	1	-	1	2	
Тема 2. Композиція в мистецтві і архітектурі.	5	1	1	-	1	2	
Тема 3. Основні види композиції	5	1	1	-	1	2	
Тема 4. Система у композиції.	5	1	1	-	1	2	
Тема 5. Закономірності композиції.	5	1	1	-	1	2	
Тема 6. Фронтальна композиція та її види.	6	1	1	-	2	2	
Тема 7. Виявлення фронтальної композиції.	6	1	1	-	2	2	
Тема 8. Види об'ємної композиції.	5	1	1	-	1	2	
Тема 9. Виявлення об'ємної композиції.	7	1	1	-	2	3	
Тема 10. Глибинно-просторова композиція та її види.	6	1	1	-	1	3	
Тема 11. Виявлення просторовості композиції	8	1	2		2	3	
Тема 12. Виявлення глибинно-просторової композиції.	7	1	2		1	3	
Тема 13. Об'ємно-просторова композиція як модель проектування.	8	1	2		2	3	
Тема 14. Основні властивості об'ємно-просторової форми.	6	1	2		1	2	
Тема 15. Об'ємно-просторова форма як синтез у	6	1	2		1	2	
Разом за змістовим модулем 2	90	15	20	-	20	35	
Курс 2 семестр 3							
Модуль 2							
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Архітектурне середовище, його структура, формотворчі елементи та чинники							
Тема 16. Архітектурне розуміння	6	1	2	-	1	2	

простору. Впливи і роль ландшафту на побудову архітектурної композиції.							
Тема 17.Шляхи гармонізації архітектурного середовища.	10	1	2	-	3	4	
Тема 18.Основи комбінаторики і архітектоніки формотворення.	8	1	2	-	2	3	
Тема 19. Види гармонізації. Архітектурний аналіз. Пропорції. Архітектурна геометрія. композиційний засіб формування образу.	10	1	2		3	4	
Тема 20. Структура в архітектурі. масштабних композиції як	5	1	1	-	1	2	
Тема 21. Принцип	5	1	1	-	1	2	
Тема 22.Принцип ієрархії.	5	1	1		1	2	
Тема 23. Архітектурний масштаб.	5	1	1		1	2	
Тема 24. Функція, простір, маса в архітектурі.	5	1	1		1	2	
Тема 25.Архітектурна пластика.	5	1	1		1	2	
Тема 26.Закон подібності в архітектурі.	5	1	1		1	2	
Тема 27. Принцип рівноваги. Архітектурна пропорція	5	1	1		1	2	
Тема 28.Метричний та ритмічний порядок в архітектурній композиції.	5	1	1		1	2	
Тема 29.Архітектурний образ.	6	1	2		1	2	
Тема 30.Простір і час.	5	1	1		1	2	
Разом за змістовим модулем 2	90	15	20	-	20	35	
Усього годин	180	30	40	-	40	70	

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількістьгодин
		денна форма
1	2	3
Курс 1 семестр 2		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальне поняття композиції		
1	Засоби об'ємно-просторової композиції	1
2	Рівновага в композиції. Розробка ескізу.	1
3	Рівновага в композиції. Виконання у уматеріалі.	1
4	Організація плоских елементів у єдину стійку систему за допомогою метричного ряду. Розробка ескізу.	1

5	Організація плоских елементів у єдину стійку систему за допомогою метричного ряду. Виконання у уматеріалі.	1
6	Організація об'ємних елементів у єдину стійку систему за допомогою метричного ряду. Розробка ескізу.	1
7	Організація об'ємних елементів у єдину стійку систему за допомогою метричного ряду. Виконання у уматеріалі.	1
8	Організація площинних елементів у єдину стійку систему за допомогою складного ритмічного ряду. Розробка ескізу.	1
9	Організація площинних елементів у єдину стійку систему за допомогою складного ритмічного ряду. Виконання у уматеріалі.	1
10	Організація об'ємних елементів у єдину стійку систему за допомогою складного ритмічного ряду. Розробка ескізу.	1
11	Організація об'ємних елементів у єдину стійку систему за допомогою складного ритмічного ряду. Виконання у уматеріалі.	2
12	Спряження прямокутників на основі прямої і зворотної пропорції. Розробка ескізу.	2
13	Спряження прямокутників на основі прямої і зворотної пропорції. Виконання у уматеріалі.	2
14	Модуль як реалізація принципу тотожності у композиції. Розробка ескізу.	2
15	Модуль як реалізація принципу тотожності у композиції. Виконання у уматеріалі.	2
	Разом за змістовим модулем 1	20
Курс 2 семестр 3		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Архітектурне середовище, його структура, формотворчі елементи та чинники		
16	Вивчення архітектурної геометрії.	2
17	Архітектурна пропорція.	2
18	Архітектурний аналіз середовища.	2
19	Функція простору, маса в архітектурі.	2
20	Комплексний архітектурний аналіз	2
21	Визначення основних засобів гармонізації.	2
22	Визначення архітектурної композиція і система.	2
23	Визначення принципу ієрархії, архітектурного масштабу.	3
24	Визначення тектоніка та тектонічності, принципу рівноваги, архітектурної пластики.	3
	Разом за змістовим модулем 2	20
	Разом	40

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Підготовка до аудиторних занять – 0,5 год/1 год. занять.

Підготовка до контрольних заходів – 6 год. на 1 кредит ЄКТС.

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

6.1. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	2	3
Курс 1 семестр 2		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальне поняття композиції		
1	Композиція – мета і задачі. Засоби втілення художнього образу.	1
2	Закономірності зорового сприйняття. Сприйняття архітектурних форм та їх елементів.	1
3	Композиція в мистецтві і архітектурі.	1
4	Основні види композиції	1
5	Фронтальна композиція. Об'ємна композиція. Глибинно-просторова композиція.	1
6	Система у композиції.	1
7	Закрита композиція, відкрита композиція, симетрична композиція, асиметрична композиція, статична композиція, динамічна композиція.	1
8	Закономірності композиції.	1
9	Пропорції, масштаб, контраст, нюанс, характер форми, метричні повтори. Трохи особняком стоїть група засобів композиції, заснованих на використанні кольору і тону, фактури і текстури матеріалу	1
10	Фронтальна композиція та її види.	1
11	Геометрична форма, абрис елементів, їх класифікація.	1
12	Виявлення фронтальної композиції.	1
13	Види об'ємної композиції.	1
14	Виявлення об'ємної композиції.	1
15	Глибинно-просторова композиція та її види.	1
16	Виявлення просторовості композиції	1
17	Виявлення глибинно-просторової композиції.	1
18	Об'ємно-просторова композиція як модель проектування.	1
19	Основні властивості об'ємно-просторової форми.	1
20	Об'ємно-просторова форма як синтез	1
	Разом за змістовим модулем 2	20
Курс 2 семестр 3		

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.Архітектурне середовище, його структура, формотворчі елементи та чинники		
21	Архітектурне розуміння простору. Впливи і роль ландшафту на побудову архітектурної композиції.	1
22	Обмежений і необмежений простори. Феномен простору	1
23	Шляхи гармонізації архітектурного середовища.	1
24	Основи комбінаторики і архітектоніки формотворення.	1
25	Види гармонізації. Архітектурний аналіз. Пропорції. Архітектурна геометрія. композиційний засіб формування образу.	1
26	Геометрія методу гармонізації. Зв'язок архітектури і математики. Види архітектурної геометрії.	1
27	Структура в архітектурі. масштабних композиції як	1
28	Принцип масштабних композиції як композиційний засіб формування образу.	1
29	Принцип ієрархії.	1
30	Архітектурний масштаб.	1
31	Сприйняття і оптичні ілюзії та корегування масштабності.	1
32	Функція, простір, маса в архітектурі.	1
33	Архітектурна пластика.	1
34	Закон подібності в архітектурі.	1
35	Принцип рівноваги. Архітектурна пропорція	1
36	Метричний та ритмічний порядок в архітектурній композиції.	1
37	Побудова ритмічних рядів на основі прогресій: геометричної, арифметичної гармонії.	1
38	Архітектурний образ.	1
39	Простір і час.	1
40	Поняття “крива вражень”.	1
	Разом за змістовим модулем 2	20
	Разом	40

Підсумком самостійної роботи над вивченням дисципліни „Композиція” є виконання графічних роботи та макетів за темами.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Метою ІНДЗ є: володіти понятійно-термінологічним апаратом теорії об'ємно- просторової та архітектурної композиції. Розуміти логику формування основних архітектурно-планувальних та інженерно-конструктивних систем. Створювати зміст базових універсальних принципів формотворення системи „Традиція”. Виконання завдання КР дозволить студенту розуміти і відчувати сутність категорій „архітектурна форма” та „архітектурний образ” і навчитися методі стилізація. Маневрувати пластичними характеристиками архітектурної

форми і будувати відповідний до контексту пластичний алгоритм. Будувати в уяві часові розгортки архітектурної форми та архітектурного ансамблю. Відчувати динаміку діалектичної пари „простір – маса”. Застосовувати на практиці засоби архітектурної композиції.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	2	3
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальне поняття композиції		
1	Курсова робота. «Виявлення пластики фронтальної поверхні».	7
2	Розробка графічного ескізу.	7
3	Виконання клаузули графічними матеріалами.	7
4	Виконання макету.	7
5	Оформлення і публічний захист роботи.	7
	Разом за змістовим модулем 1	35
1	Курсова робота. «Стилізована інтепретація на задану тему». Видача завдання.	1
2	Розробка клаузури курсової роботи «Стилізована інтепретація на задану тему».	3
3	Опрацювання проєкційних креслень генплану на форматі у визначених масштабах.	3
4	Опрацювання проєкційних креслень планів на форматі у визначених масштабах.	3
5	Опрацювання проєкційних креслень фасадів на форматі у визначених масштабах.	3
6	Оформлення креслень на форматі у визначеній графічній техніці.	3
7	Оформлення креслень на форматі, підбір шрифтів у визначеному стилі.	3
8	Виконання основи під макет у матеріалі, обробка деталей благоустрою.	3
9	Виклеювання об'єму у матеріалі	6
10	Виклеювання об'єму у матеріалі	6
11	Публічний захист курсової роботи.	1
	Разом за змістовим модулем 2	35
	Разом	70

8. Методи навчання

Для викладання лекційного курсу розроблений ілюстративний матеріал, здійснюється аналіз та обґрунтування проблемних питань. На лекціях розв'язують ся ситуаційні задачі.

10.1. За виконання курсової роботи

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до - відсутня	до 60	40	100

11. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. — 1. 03-06-20 Михайлишин, О. Л. and Чернюшок, О. В. and Байцар-Артеменко, О. В. (2014) МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ до виконання практичних і самостійних робіт з дисципліни «Об'ємно-просторова композиція» для студентів за напрямом підготовки 6.060102 «Архітектура» денної форми навчання. [Методичне забезпечення] – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/3927>
2. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни „Архітектурна композиція” для студентів за напрямом підготовки 6.060120 „Архітектура” денної форм навчання” / Чернюшок О.В., Байцар-Артеменко О.В – Рівне: НУВГП, 2015. – 20с.

13. Рекомендована література

Базова

2. Антонов В.Л., Шубович С.А. Архитектурная композиция как система "среда-человек". - К.: НИИТИАГ, 1999. - 72 с.
3. Архитектура. Короткий словник-довідник. За заг. ред. А.П.Мардера. –К.: Будівельник, 1995. – 334 с.
13. Иконников А.В., Степанов Г.П.. Основы архитектурной композиции. -М.: Искусство, 1971.-224 с.
14. Кринский В.Р., Ламцов И.В., Туркус А.В. Элементы архитектурно-пространственной композиции. - М, 1968. – 168 с.
18. Основы архитектурной композиции и проектирования. / Подобщ. ред. А.А.Тица. - К.: Вища школа, 1976. - 255 с.

19. Раппапорт А.Г. Эмоциональная выразительность архитектурной среды. М.: Стройиздат, 1985. 70 с.

24. Степанов А.В., Малыгин В.И. и др. Объемно-пространственная композиция. Под ред. А.Г. Степанова – М.: Издательство «Архитектура-С», 2004. – 256 с.

28. Чепелюк Ю.В. Архитектурная композиция как выражение "целого" - "единого". - К.: НИИТИАГ, 2000. - 34 с.

29. Чинь Френсис Д.К. Архитектура: форма, пространство, композиция. Пер. с англ. – М.: АСТ: Астрель, 2005. – 399 с.

Допоміжна

1. Антонов В.Л. Градостроительно-развитие крупнейших городов. – К.-Харьков-Симферополь, 2005. – 644 с.

2. Архитектурное проектирование общественных зданий и сооружений: Учебник для вузов / Адамович В.В., Бархин Б.Г. и др. - М.: Стройиздат, 1985. - 543 с.

3. Беляева Е. Городская среда как объект зрительского восприятия. - М.: Стройиздат, 1977.

4. Витрувий Марк Поллион. Десять книг об архитектуре: Пер. с лат. Ф.А. Петровского. - М.: Изд. Всесоюзной Академии архитектуры, 1936. - 330 с.

5. Всеобщая история архитектуры: В 12 т./ Научно-исследовательский институт теории, истории и перспективных проблем советской архитектуры. - М.: Стройиздат, 1973. - Т.1: Архитектура древнего мира. - 715 с. - Т.2: Архитектура античного мира (Греция и Рим). - 712 с.

6. Вдовицька О.В. та ін. Проект музейного комплексу: Методичний посібник для студ. 2 курсу денної форми навчання спеціальності 8.120

7. 102 - "Містобудування" (експериментальне навчання, підготовка архітектора широкого профілю). - Харків: ХДАМГ, 2000. - 117 с.

8. Выготский Л.С. Психология искусства. - М.: Педагогика, 1987. - 344 с.

9. Габричевский А. Г. Теория и история архитектуры: Избранные сочинения / Под общ. ред. А.А. Пучкова. — Киев, 1993. — 302 с.

10. Ежов В.И. Полвека глазами архитектора. - К.: НИИТАГ, КНУСА, 2001. - 304 с.

11. Ёдике Ю. История современной архитектуры. Синтез формы, функции и конструкции. - М.: Искусство, 1972. - 246 с.

12. Криворучко О.Ю. Сучасна архітектура. Термінологічний словник. – Львів: Вид. нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2008. – 136 с.

13. Мастера архитектуры об архитектуре. - М.: Искусство, 1972. - 590 с.

14. Михайленко В.Е., Ковалев С.Н. Конструирование форм современных архитектурных сооружений. – Киев.: Будівельник, 1978. – 112.

15. Саваренская Т.Ф. История градостроительного искусства.

16. Рабовладельческий и феодальный периоды: Учебник для вузов. - М.: Стройиздат, 1984. - 376 с.

17. Самойлович В.П. Народна архітектура України в ілюстраціях. - К.: Абрис, 1999. - 281 с.

18. Соловьёва О.С. Парки и дворцово-парковые ансамбли. Учебное

19. пособие для студентов архитектурных специальностей. - Харьков-Симферополь: КИПИКС, 1999. - 110 с.
20. Софія Київська: альбом. Автор статті та упорядник Г.Н. Логвин. - К.: Мистецтво, 1971. - 47 с, 274 іл.
21. Рябушин А.В. Архитекторы рубежатысячелетий. – М.: Издательство «Искусство XXI в.», 2005. – 288 с.
22. Тимофієнко В.І. Нариси історії всесвітньої архітектури: в 4-х т. /за ред.
23. В.І.Єжова, - К.: КНУБА, 2000.-Т.1. Архітектура стародавнього світу. -Кн. 1. - 500 с.
24. Фрагменты ранних греческих философов. Часть I. - М.: Наука, 1989. -576 с.
25. Шимко В.Т. Архитектурно-дизайнерское проектирование. Основы теории: Уч. пособие. - М.: Архитектура-С, 2006. – 296 с.
26. Шкловский В.. Теория прозы. Размышления и разборы. М.: 1917
27. Шубович С.О. Міфопоетична культура в естетиці міст (наукові основи мистецтво - архітектура): навч. посібник. – Х.: ХНАМГ, 2008. – 120 с.
28. Шубович С.А. Мифопоэтика архитектурного ансамбля. - Харьков: Форт, 2009. - 120 с.
29. Эко У. Отсутствующая структура. Введение в семиологию. – С-Пб: ТОО ТК «Петрополис», 1998. – 432 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Композиція – як основа в архітектурному проектуванні / Г. П. Петришин, О. Ю. Криворучко, Ю. В. Ідак // Містобудування та територіальне планування. - 2009. - Вип. 35. - С. 365-371. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/MTP_2009_35_53
3. Торкаман Ахмад Объемно-пространственная композиция исторических торговых комплексов в Иране / Ахмад Торкаман // Містобудування та територіальне планування. - 2011. - Вип. 39. - С. 366-371. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/MTP_2011_39_56.
4. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.libr.rv.ua/>
5. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>
6. Цифровий репозиторій ХНУГХ ім. А.Н. Бекетова / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/>
7. Цифровий репозиторій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/568>

8. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. ОлексіНовака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>
http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php

Національний університет
водного господарства
та природокористування